

Sumeček černý (*Ameiurus melas*)

Anglické jméno: Black bullhead

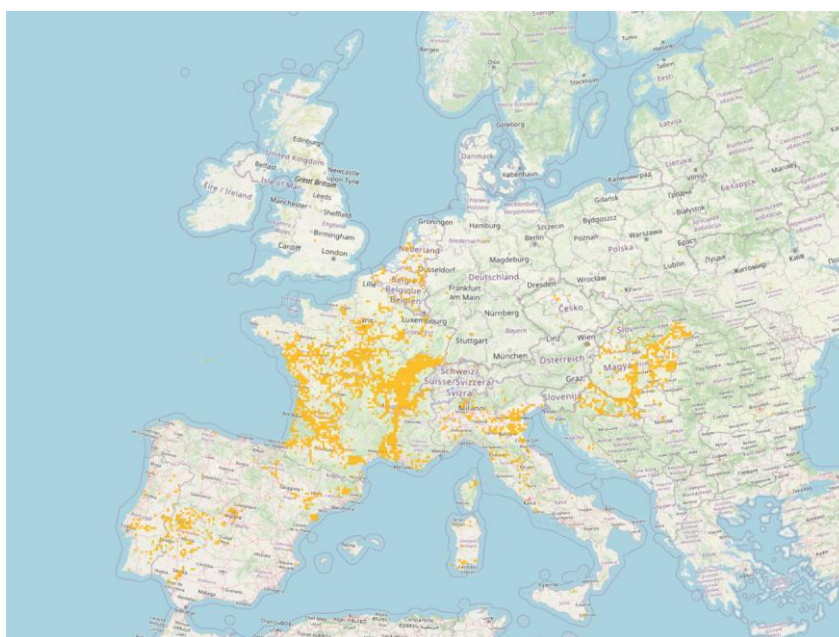
Čeleď: Sumečkovití (*Ictaluridae*)

Obr. 1 Sumeček černý. Foto: George Chernilevsky

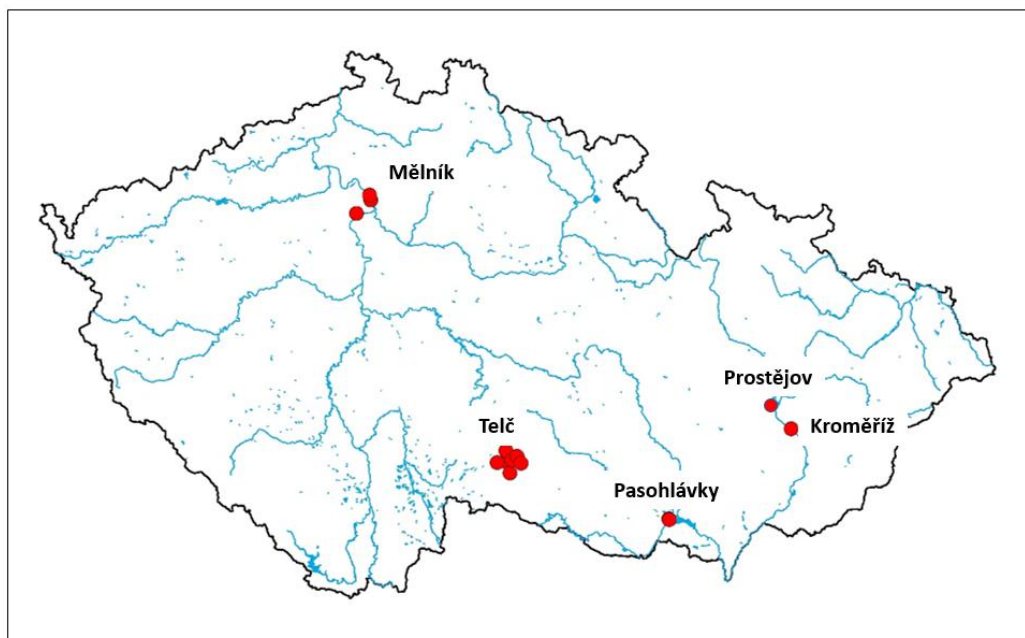
Původ: Kanada, USA, Mexiko. Velká jezera a řeky od Ontaria k Mexickému zálivu. Uměle vysazování v Evropě, kde se staly invazními.

Sekundární rozšíření: Zavlečen byl na území Evropy díky akvakulturnímu chovu, rekreačnímu rybolovu i jako okrasnému druhu do jezírek. Poprvé byl v Evropě zaznamenán na území Francie v roce 1871 a Velké Británie v roce 1885. Postupně byl sumeček koncem 19. století introdukován do několika států jižní a východní Evropy. Vyskytuje se ve stojatých nebo velmi pomalu tekoucích vodách s měkkým písčitým nebo bahnitým dnem.

Obr. 2 Rozšíření sumečka černého v Evropě (<https://easin.jrc.ec.europa.eu/spexplorer/map/>)

Rozšíření v ČR: První výskyt na území České republiky byl potvrzen v roce 2003. Se sumečkem černým se můžeme setkat roztroušeně v Čechách i na Moravě. Nejpočetnější je dnes zřejmě v Polabí a v povodí Moravské Dyje. V některých případech však dochází k záměně za sumečka amerického, výsledky tedy mohou být zkreslené.

Obr. 3 Aktuální rozšíření sumečka černého v ČR. Zdroj: Ústav biologie obratlovců AV ČR

Cesty zavlečení: Sumeček černý byl do České republiky zavlečen spolu s násadou kapra z Chorvatska v roce 2003.

Popis: Sumeček černý obvykle dosahuje délky kolem 20 – 30 cm, v našich podmínkách však dorůstá délky do 15 cm. Dospělec obvykle váží přibližně 400 g. Zbarvením je nazelenalý s odstíny žluté, hnědé až olivově šedé. Hřbet a boky jsou tmavší, břicho žluté až mléčně bílé. Ploutve jsou také tmavší. Má protáhlé válcové tělo, vzadu zploštělé. Typickým rozpoznávacím znakem je 8 vousků a tuková ploutvička, která je krátká, na zadním konci volná a dobře viditelně oddělená od hřbetní a ocasní ploutve. Ocasní ploutev je kulatá, hranatá nebo mírně vroubkovaná a není nikdy hluboce rozeklaná. Sumeček se dožívá v přírodě zhruba 4 – 5 let. Samice si vyhloubí kruhové jamky na dně, do kterých klade 2 – 6 tisíc jiker. Ty pak hlídají oba rodiče. Z jiker se líhne plůdek zhruba po týdnu. Sumečci jsou nejaktivnější v noci. Jde o všežravce, živí se faunou dna, malými rybkami, bezobratlými, ale i rostlinami, rozsah potravy je poměrně široký.

Obr. 4 Mezi typické znaky patří 8 vousků a tuková ploutvička. Foto: Akos Harka.

Možnosti záměny: Sumeček černý je snadno zaměnitelný s blízce příbuzným sumečkem americkým (*Ameiurus nebulosus*), který se u nás vyskytuje již od roku 1894 (vysazen na Třeboňsku). Oba druhy jsou podobně velké, mají stejný areál původu a velmi obdobný vzhled i způsob života. Pro odlišení obou druhů je potřeba porovnávat následující znaky:

znak	sumeček černý	sumeček americký
Hřbet, boky	Jednotlivá barva, tmavší než u s. amerického	Hnědobéžově mramorované
Ocasní ploutev	Tmavá blána, světlé paprsky	Rozdíl v barvě mezi blánou a paprsky není patrný
Řitní ploutev	17 – 21 paprsků	21 – 24 paprsků
Trn prsní ploutve	Kratší, cca 1/3 trnu je holá	Dlouhý, po celé délce ozubený

Obr. 5 Sumeček černý (nahore), sumeček americký (dole) Foto: Východočeský ČRS.

Riziko: Predace původních druhů, prostorová a potravní kompetice s původními druhy. Jde o nenáročný druh na fyzikálně-chemické parametry vody. Díky péči o potomstvo vysoká míra přežití. Dovede rychle kolonizovat nové lokality. Minimální predační tlak na sumečka černého původními rybožravými predátory.

Likvidace: V našich podmínkách je základem omezení populací sumečků odlov. Nejběžnější využití má elektrolov, který má nejmenší negativní dopad na necílové skupiny vodních živočichů. Dále lze využít nevody, vrše či vězence.

Zdroje:

Booy O., Wade M., Roy H. 2015. Field Guide to Invasive Plants & Animals in Britain. Bloomsbury, 304 pp.

Hartvich P., Lusk S., Rajchard J. 2006. První nález sumečka černého (*Ameiurus melas*) na Třeboňsku v České republice. Biodiverzita ichtyofauny ČR (VI): 55–58.

Miller P.J., Loates M.J. 1997. Fish of Britain & Europe, HarperCollinsPublishers, 288 pp.

Mueller, G.A. 2005. Predatory fish removal and native fish recovery in the Colorado River main stem: what have we learned? Fisheries 30(9): 10 – 19.

Savior, T. 2016. Angler Perception and Population Dynamics of the Invasive Northern Snakehead (*Channa argus*) in the Potomac River & Tributaries. Thesis submitted in partial fulfilment of the requirements of the Gemstone Program University of Maryland 2016, Maryland, USA.

<https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.94466>

<https://www.irybarstvi.cz/atlas-ryb/sumecek-cerny/>

https://www.researchgate.net/publication/342448431_Risk_Assessment_for_Ameiurus_melas_Rafinesque_1820

Obr. 1: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ameiurus_melas_2021_G1.jpg

Obr. 4: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ameiurus_melas_Hungary.jpg

Obr. 5: <https://www.crshradec.cz/2022/08/09/evropska-unie-rozsirila-seznam-nepuvodnich-invaznich-druhu-o-dalsi-zivocichy-i-rostliny/>

Citace: Görner T. 2026. Sumeček černý, informační karta, AOPK ČR, Dostupné na: <https://invaznidruhy.aopk.gov.cz/invazni-druhy-z-unijnihoseznamu>